کولتوور و کلدان

حەمەسەعید حەسەن

لەو هەڤپەیڤینەدا کە (بێستوون نووری) لە هەفتەنامەی (میدیا)دا لەگەڵیدا سازی کردووە، ڕێبوار سیوەیلی دەبێژێت: (شاری هەولێر وەک شارێکی تایبەتمەند، بە درێژایی مێژووی خۆی دابڕ نەبووە لە کردەی نێربازی، نێربازی لە هەولێردا کلتورێکی دووردرێژە.)(١)

* (دابڕ نەبووە لە کردەی نێربازی،) هەڵەیە، (لە کردەی نێربازی دابڕ نەبووە،) ڕاستە.

* کلتور هەڵەیە، کولتوور ڕاستە، واتا لەو تاقە وشەیەدا دوو هەڵەی ڕێنووس هەیە، چونکە دوو (واو) لە دوو جێی جیاوازدا، نوقسانە. هەڵەکە هی تایپیست نییە، هی نووسەرە، ئاخر لە نووسینی تر و لە بڵاوکراوەی دیکەشدا هەر وای نووسیوە.

* کلتوور: سورمەدان یان (کل)دانە، توورەکەیەکی بچووکە (کل)ی هاڕدراوی تێدا هەڵدەگیرێت.

* کولتوور: ڕۆشنبیرییە، هونەرە، موسیک و ئەدەبە.

* کولتوور: (لەو بۆچوونەی سیوەیلیدا،) ڕووکارێکە لە شێوازی ژیانی کۆمەڵە خەڵکێک، لە شوێنێکی تایبەتیدا و بە درێژایی مێژووی ئەو خەڵکە.

* بە گوێرەی ئەو بۆچوونەی سیوەیلی، هەزاران ساڵە، نێربازی بەشێکە لە کولتووری، (دابونەریتی) هەولێرییەکان و بە لای هەولێرییەوە، (نێربازی)یش، وەک لێنان و خواردنی دۆڵمە، یان گوێگرتن لە حەیران، شتێکی ئاساییە!

* بڵاوکراوەی سەنگین، بە شێوازی سووک، خوێنەر لە دەوری خۆی خڕ ناکاتەوە، جێی داخە، (میدیا) هەندێک جار بۆ ڕاکێشانی سەرنجی خوێنەر، هانا بۆ ئەو شێوازە هەرزانە دەبات، هەر لەو ڕوانگەیەشەوە، ئەو قسانەی (سیوەیلی)ی بە خەتێکی درشت نووسیوە.

* دەشێت سیوەیلی بەد لە مانای کولتوور حاڵی بووبێت، بۆیە نەیزانیوە، بیخاتە ڕستەیەکی بەسوودەوە! چونکە ئەوە ئەگەرێکی زۆر لاوازە، گەرەکی بووبێت، سووکایەتی بە خەڵکی هەولێر بکات! نێربازی یەکێک نییە لە تایبەتمەندییەکانی هەولێر، لە هەولێریشدا وەک هەر شارێکی دیکەی کوردستان، لەبەر کۆمەڵێک هۆکار، چونکە بۆ عەوام نانووسم، نایانژمێرم، کەسانی نێرباز هەڵکەوتوون و ئەو جۆرە کەسانە هەمیشە جێی نەفرەتی خەڵکی شارەکە بوون.

* پێنج شەش ڕۆژ دوای بڵاوبوونەوەی هەڤپەیڤینەکە، دروست لە ٢٠٠٥/٨/١دا ئەنجوومەنی پارێزگای هەولێر، ڕوونکردنەوەیەک دژی ئەو قسە چەوتانەی سیوەیلی بڵاو دەکاتەوە، کە جێی داخە، تێیدا ڕەخنەی ئەوەی لە بکەری ئەو قسانە گرتووە، کە بە هەولێر (بێگانە)یە. سیوەیلی خەڵکی پارێزگای سلێمانییە، وەلێ ئەو بۆچوونە ئەگەر هی هەولێرییەکیش بووایە، هەر هەڵە بوو.

* ڕاستە سیوەیلی لە هەولێر لە دایک نەبووە، وەلێ مافی ڕەوای خۆیەتی لەو شارە بژی و هیچ هەولێرییەک هەقی ئەوەی نییە، منەتی بەسەردا بکات، ئاخر ئینسان ئازادە، لە کام شاری کام وڵات دەژی.

* جێی داخ و مایەی شەرمەزارییە لە کن بەشێکی خەڵکی شاری سلێمانی، بە گەوج نێوزەدکردنی خەڵکی هەولێر، وەک کولتووری لێ هاتووە. ئەو بەشە لە خەڵکی سلێمانی، ئەگەر نەڵێم هەزاران، ئەوا سەدان نوکتەیان لە سەر کاڵفامیی هەولێری دروست کردووە!

* ئەو بەشە ئاستنزمە لە خەڵکی سلێمانی، بە چاوی سووکەوە سەیری هەولێری، هەورامی و لادێیی دەکەن و تەنانەت ئەگەر کوردێک بە غەیری زاراوەی ناوچەی سلێمانی بدوێت، قسەکانی لای وان دەبێتە مایەی پێکەنین!

* لە دوای ئەوەی بەشێک لە خەڵکی هەولێر، لە ئەنجامی شەڕی نێوخۆوە، لە سلێمانی گیرسانەوە، نوکتە دروستکردن لەسەر هەولێری گەشەی سەند!

* لە ڕوانگەی ئەو بەشە ئاستنزمەی خەڵکی سلێمانییەوە، هەولێرییەکان سەر بە ڕێکخستنی حیزبی کەرانن و ئەگەر چاوی کەر وەک هی پشیلە پرشنگدار بووایە، شەوان هەولێر وەک چراخانی لێ دەهات.

* چونکە لەمێژە ئەو بەشە ئاستنزمەی خەڵکی سلێمانی، هەولێرییەکان بریندار دەکەن، ئەو کاردانەوەیەی ئەنجوومەنی پارێزگای شارەکە و ڕەخنەی ئەو نووسەرانەشی دژی سیوەیلی دەنگی ناڕەزاییان هەڵبڕی، شتێکی چاوەڕوانکراوبوو.

* سیوەیلی هەر کە دەژنەوێت، ئەنجوومەنی پارێزگای هەولێر، ڕوونکردنەوەی لە دژی نووسیوە، یەکسەر لەو هەڵەیەی پاشگەز دەبێتەوە و دەنووسێت: (دیاردەی نێربازی تایبەت نییە بە هەولێر و لە سلێمانی و سنەش هەیە.)(٢)

* پێ دەچێت لە ترسدا پەشیمان بووبێتەوە، چونکە نووسیویەتی: (دوای ئەو ڕوونکرنەوەیە ژیانی من و خانەوادەکەم لە مەترسیدایە.) ئەوەشی هێندە زوو هانای بۆ نووسەران بردووە کە پشتگیریی لێ بکەن، هەر نیشانەی ترسە. بەو ترسەشەوە لە لووتبڵندی نەکەتووە و خۆی لە ئەنجوومەنی پارێزگای هەولێر کردووە بە شارەزا و شەش ئەرکی بۆ دەستنیشان کردوون!

* سیوەیلی ئەگەر لە ئەنجامی لێکۆڵینەوەوە، نێربازیی بە کولتووری هەولێر نێوزەد کردووە و بەڵگەی سەلمێنەری لە کنە، هەق نەبوو پاشگەز ببێتەوە، وەلێ ئەگەر پێی وایە کەوتووەتە غەفڵەتەوە، جێی خۆیەتی داوای لێبووردن بکات.

بەو هیوایەی ئەندامانی ئەنجوومەنی پارێزگای هەولێر دڵیان فراوان بێت، لەو هەڵەیەی ڕێبوار سیوەیلی کە لێی پەشیمان بووەتەوە، ببوورن و داواکەیان بکێشنەوە.

2005. 08. 25

(١) میدیا، ژمارە (٢٠١) ل٨ و ٩ هەولێر ٢٠٠٥/٧/٢٦

(٢) ڕێگای کوردستان ل٢ هەولێر ٢٠٠٥/٨/٣

* شیاوی گوتنە، (بەکر ئەحمەد) لێکۆڵینەوەیەکی باشی دژی دیاردەی بە گێل باسکردنی هەولێری نووسیوە.